

Održana redovita izborna Skupština i donesen novi Statut Hrvatskog društva za goriva i maziva

Hrvatsko društvo za goriva i maziva (GOMA) održalo je 18. lipnja 2015. u Zagrebu svoju redovitu izbornu Skupštinu. U uvodnom dijelu Skupštine održana su četiri pozvana predavanja s aktualnim temama vezanim uz europsko zakonodavstvo za biogoriva i goriva, trendove u djelatnosti maziva te stanje automobilske industrije uz projekcije razvoja u narednim godinama.

Ukratno donosimo sažetke održanih predavanja:

1. Walter Mirabella, European Fuel Oxygenates Association – EFOA
Fulfilling the national bio-fuel mandate with gasoline
Ispunjavanje nacionalne obaveze umješavanja biogoriva u motorne benzine

U predavanju je dan pregled kako članice Europske Unije ispunjavaju obvezu korištenja biogoriva u skladu s Direktivom o obnovljivim izvorima energije s naglaskom na to što je Hrvatska do sada ispunila i kako može ispuniti buduće obveze do postavljenog cilja od 10 % obnovljivih izvora u prijevozu do 2020.

Walter Mirabella za vrijeme predavanja na Skupštini GOME

Foto: Ferdo Buva

Obrazloženo je da će i Hrvatska, kao i sve članice EU, nakon postizanja maksimalne mogućnosti umješavanja biodizela (FAME - metilni esteri masnih kiselina) u euro-dizel (EN 590), morati početi umješavati biokomponente u motorne benzine. Kao biokomponente kompatibilne s motornim benzinom u ispunjenju bio-obveze koriste

se oksigenati: bioetanol (alkohol) i ETBE (etyl-terc-butil eter) u kojemu je etilni dio dobiven od bioetanola.

Kroz prezentaciju je prikazana usporedba korištenja etanola i ETBE-a (bio porijekla), uz obrazloženje energijskog sudjelovanja bioetanola u ETBE-u te prednosti njegova lakšeg umješavanja i veće kompatibilnosti u usporedbi s etanolom, a koje kompenziraju višu cijenu ETBE-a. Ipak, zbog fizikalno kemijskih svojstava motornog benzina ograničene su mogućnosti dodavanja obje bio komponente. Dokle god se na tržištu ne pojave nova goriva s većim sadržajem biogoriva kao B10, E10 i E85, hrvatski obveznici umješavanja biogoriva morat će koristiti oba navedena oksigenata kako bi zadovoljili zakonski zahtjev i zahtjev specifikacije goriva.

2. Adriana Petrović, INA Industrija naftе d.d., Zagreb

Goriva: obveze koje treba ispuniti

Predavanje je dalo pregled zakonskih obveza koje proizvođači, uvoznici i distributeri goriva moraju ispuniti, s naglaskom dodatnih obveza koje tek slijede u narednim godinama. Obveze koje treba ispuniti proizlaze iz već postojeće hrvatske zakonske regulative, dok će još zahtjevnije proizaći iz EU direktiva koje tek treba primjeniti u nacionalno zakonodavstvo. Proces sve veće regulacije obveza i zahtjeva je nezaustavljiv, tako da već postoji niz direktiva u nastajanju na razini EU koje tek treba usvojiti. Najveći dio zahtjeva za usuglašavanjem sa regulativom, kada su fosilna goriva u pitanju, proizlazi iz obveze smanjenja negativnog utjecaja goriva na okoliš, odnosno na smanjenje emisija stakleničnih plinova. Energijsko-klimatski paketi, prvi poznat kao 20-20-20 i drugi s ciljevima do 2030, su okvir ispunjavanja zahtjeva očuvanja okoliša, koji su kao ciljane obveze pretočeni u niz direktiva koje definiraju životni vijek proizvodnje, dobave i korištenja goriva. Direktiva o kvaliteti goriva, Direktiva o obnovljivim izvorima energije, Direktiva o energijskoj učinkovitosti, Infrastruktura za alternativna goriva i pripadajući nacionalni zakoni su put, načini i priprema za ostvarenje niskougljičnog gospodarstva do 2050.

U prezentaciji su ukratko obrazloženi zakonodavstveni zahtjevi s naglaskom na buduće obaveze i očekivanja, koja će postupno transformirati fosilna goriva kakva su danas pretežno u upotrebi, preko veće upotrebe prirodnog plina, do sve većeg učešća alternativnih goriva odnosno drugih izvora energije, kao što su električna energija i vodik. Posebno je naglašena potreba sudjelovanja nadležnih tijela, stručnjaka iz velikih energetskih kompanija, stručne javnosti, institucija civilnog društva i strukovnih udruga u stvaranju nacionalne legislative s prioritetom sudjelovanja u oblikovanju EU direktiva u nastajanju, radi donošenja zakonskih okvira koje sudionici na tržištu goriva mogu ispuniti u razumnoj mjeri, u dostatnom vremenu i na ekonomski podnošljiv način.

3. Robert Mandaković, GOMA, Zagreb

Trendovi i ključni utjecaji u djelatnosti maziva u Hrvatskoj

Predavanje je prikazalo utjecaj svjetskih trendova kao i posebnosti okruženja u djelatnosti maziva u Hrvatskoj s naglaskom na pozitivne i negativne posljedice ulaska Hrvatske u EU. Također su navedeni svi utjecajni faktori koji djeluju na

poslovanje prodavača i proizvođača maziva u Hrvatskoj, ali i široj regiji. Pritom su istaknuti specifičnosti tržišta kao i neki paradoksi. Naime, unatoč stalnom pritisku na cijene finalnih maziva i sve veći utjecaj troškova poslovanja, dosadašnjem padu potražnje i procijenjenoj stagnaciji potrošnje, raste broj prodavača i marki maziva na tržištu Hrvatske, kao i nekih susjednih zemalja. Također je razmatrano stanje potrošnje po glavnim grupama maziva za 2014. godinu te promjena udjela potrošnje maziva i srodnih proizvoda u industriji u odnosu na segment transporta i poveznice sa stanjem u industriji i padom registracije ukupnog broja vozila kao i porastom prosječne starosti vozila u odnosu na 2008.

Poseban osvrt dat je na procjenu stanja na tržištu Hrvatske glede stava krajnjih korisnika maziva u industriji i državnim institucijama, vezano na sve veći trend zahtjeva za štednjom energije i odnosa zainteresiranih korisnika prema važnosti pravilne primjene maziva s aspekta zaštite od trošenja.

Prezentirani su osnovni statistički podaci o potrošnji maziva kao i broju prisutnih marki na tržištu Hrvatske, te utjecaj trendova u području kvalitete i primjene različitih klasa baznih ulja i očekivani trend primjene u modernim formulacijama maziva koji će se nuditi na tržištu RH. Na kraju su predočene procjene mogućeg razvoja kvalitete maziva i procjene potražnje za mazivima u Hrvatskoj temeljem procijenjene brzine promjene gospodarske situacije u Hrvatskoj.

4. Goran Šagi, Zoran Lulić, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu

Trendovi u automobilskoj industriji – interesantni pokazatelji

U predavanju je kroz brojčane pokazatelje prikazano trenutačno stanje automobilske industrije uz projekcije razvoja u narednim godinama. Naglasak je stavljen na trendove vezane za smanjenje emisije CO₂, odnosno potrošnje goriva, energijsku učinkovitost, napredak u tehnologiji, sigurnosne aspekte prometa, te promjene u mobilnosti kao posljedicu demografskih promjena, povećanja stanovništva u urbanim područjima, te opterećenja infrastrukture. Navedeni trendovi već određeno vremensko razdoblje u određenoj mjeri definiraju automobilsku industriju, a u budućnosti će još značajnije utjecati na smjer razvoja. Prikazani su mogući smjerovi razvoja cestovnih motornih vozila za rješavanje navedenih problema kod konvencionalnih vozila, te je dan osvrt na alternativne pogonske sustave, alternativna goriva i autonomna vozila.

U pauzi nakon uvodnog bloka predavanja razgovaralo se o nekim od brojnih pitanja i dilema na koje su ukazala ova zanimljiva predavanja, a zatim se nastavilo s radnim dijelom zasjedanja Skupštine.

Nakon prihvaćenog dnevnog reda Boris Čavrak, predsjednik Hrvatskog društva za goriva i maziva, podnio je izvješće o radu u međuskupštinskom razdoblju, financijsko izvješće za proteklu godinu te izvješće Nadzornog odbora. Skupština je prihvatile sva izvješća, kao i financijski plan i plan rada Društva za 2015. godinu.

Skupština je prihvatile novi Statut GOME usklađen sa Zakonom o udrugama (NN, 74/14). Novi Statut dostupan je svima online na www.goma.hr

Temeljem odredbi novoga Statuta javnim su glasovanjem jednoglasno izabrani obnašatelji izbornih funkcija u tijelima Hrvatskog društva za goriva i maziva u narednom četverogodišnjem mandatnom razdoblju:

Predsjednik

Bruno Novina

Dopredsjednici

1. Adriana Petrović - za goriva
2. Elvira Vidović - za maziva

Predsjedništvo

1. Bruno Novina - predsjednik
2. Adriana Petrović - dopredsjednica
3. Elvira Vidović - dopredsjednica
4. Boris Čavrak - član
5. Roberta Gorup - član
6. Ante Jukić - član
7. Vesna Kučan Polak - član
8. Zoran Lulić - član
9. Neda Marčec Rahelić - član
10. Marija Mioč - član
11. Ljiljana Pedišić - član
12. Davor Podgorčić - član
13. Sanda Telen - član

Nadzorni odbor

1. Vladimir Kuzmić
2. Ružica Marinčić
3. Maja Fabulić Ruszkowski

Delegat u Skupštini Hrvatskog Inženjerskog Saveza

Davor Podgorčić

Sanda Telen je u ime članova GOME i Predsjedništva zahvalila Borisu Čavraku na izvrsno odrađenom mandatu i velikom uloženom trudu u obnašanju funkcije predsjednika GOME za uspješan rad Društva i svih njegovih aktivnosti.

Bruno Novina, novoizabrani predsjednik, zahvalio je na ukazanom povjerenju te je pozvao i zamolio sve članove GOME, posebice članove Predsjedništva, da nastave složno raditi na ostvarivanju ciljeva i zadataka GOME.

Uredništvo časopisa čestita izabranima i želi im mnogo uspjeha u dalnjem vođenju Društva, posebice u promicanju struke i uvažavanja stručnog mišljenja !

Uredništvo